

Michał Muraszko

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Instytut Historii

e-mail: muraszkomichal@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-3816-576X

D

ruk krakowski z 1652 r. dedykowany ksieni zwierzynieckiej Eufrozynie Korycińskiej*

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/FT.2017.015>

Tekst jest opublikowany na zasadach niewyłączonej licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Bez utworów zależnych 3.0 Polska (CC BY-ND 3.0 PL).

Mgr Michał Muraszko jest doktorantem w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (dalej: UAM). W 2012 r. uzyskał magisterium z historii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Od 2013 r. pracuje w ramach projektu grantowego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego: „Inwentaryzacja zasobu biblioteki katedralnej w Gnieźnie”, którym kieruje dr Piotr Pokora. Autor m.in. następujących artykułów: *Oprawy ksiąg kanonika gnieźnieńskiego Tomasza Josickiego*, [w:] *Tegumentologia polska dzisiaj*, red. A. Wagner, Toruń 2015, s. 191–207; *Wybrane oprawy ksiąg z prywatnych bibliotek polskich w zbiorach kanonika gnieźnieńskiego Tomasza Josickiego*, *Studia Europaea Gnesnensia*, t. 12: 2015, s. 261–274; *Wycisk plakiety z popiersiem ostatniego Jagiellona na oprawie „Commentarius brevis rerum in orbe gestarum” ze zbiorów dawnej Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie*, *Biblioteka*, t. 19: 2015, s. 195–202.

Słowa kluczowe: Eufrozyna Korycińska, Michał Brokard Melecius, Oficyna wdowy i dziedziców Franciszka Cezarego, Franciszek Cezary, drukarstwo krakowskie, norbertanki, Kraków, Gniezno

Streszczenie. Komunikat prezentuje krakowski druk dzieła Bernarda z Clairvaux *Sposób mądrego i dobrego życia*, który ukazał się w oficynie wdowy i dziedziców Franciszka Cezarego w 1652 r. Na omawiany egzemplarz natrafiono w trakcie prac inwentaryzacyjnych prowadzonych w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie. Okazuje się, że wspomnianego wydania nie notują podstawowe polskie bibliografie i katalogi drukowane. Edycja została dedykowana ksieni zwierzynieckiej Eufrozynie Korycińskiej przez Michała Brokarda Meleciusa. W większości składa się ona z kart pochodzących z wcześniejszego wydania dzieła z 1630 r.

Przedmiot niniejszego komunikatu stanowi starodruk przechowywany obecnie w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie (sygn. BK 5496). Natrafiono na niego w trakcie prac prowadzonych w ramach projektu inwentaryzacji gnieźnieńskiej Biblioteki Katedralnej, którym kieruje dr Piotr Pokora (Uniwersytet

* Autor składa podziękowanie za wszelką pomoc przy pisaniu niniejszego tekstu dr. Piotrowi Pokorze, Jakubowi Łukaszewskiemu oraz Radosławowi Franczakowi.

im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)². Druku tego nie uwzględniają podstawowe polskie bibliografie drukowane³. Ukazał się on w 1652 r. w krakowskiej oficynie wdowy i dziedziców Franciszka Cezarego pod tytułem:

SPOSOB II MĄDREGO y DOBREGO II ZYCIA, II Z Náuками zbawiennie potrzebnymi II y pożytecznemi, II *Z Książ miodopłynnego Doktorá Claræ Vallis II Opátá, ś. BERNATA wyięty, II A dla poćiechy Duchowney fczyrych y wier-ll nych Zakonnikow, ofobliwie Za-ll konnic, II Z Láćinlkiego ná Pollki prosty ięzyk, przez iednego II Kármelitę przełożony, y zá licencyą Stár-ll Bych, z przydátkiem II TESTAMENTV SŁVGI BOZEY II Wydány.*

Druk (format 16°) składa się z 4 niepaginowanych kart, po których następuje 99 kart ze stronami: 1–32, 40, 34–35, 37, 36, 38–39, 33, 41–45, 48–160, 151, 162–199 (ostatnia karta po stronie *verso* bez numeru) oraz 10 kart z paginacją od 1 do 20. Karty posiadają następujące sygnowanie:)(₄, A₄–Z₄, Aa₄–Bb₃, a₄–c₂. Omawiany egzemplarz stanowi drugie krakowskie wydanie rozważań św. Bernarda z Clairvaux. Pierwsze ukazało się, jeszcze za życia Franciszka Cezarego, w 1630 r. pod nieco innym tytułem⁴. Można się z niego dowiedzieć, że polskie tłumaczenie dzieła opublikował Michał Brokard Melecius, przeor klasztoru karmelitów trzewickowych w Jasle⁵.

Zestawienie oraz dokładna analiza dwóch edycji „Sposobu mądrego i dobrego życia” pozwoliły na wysunięcie istotnego wniosku. Wydanie pochodzące z 1652 r. składa się w większości z arkuszy wytłoczonych na potrzeby wydania z 1630 r. Są to karty ze stronami: 1–32, 40, 34–35, 37, 36, 38–39, 33, 41–45, 48–70, 73–156, 159–160, 163–192, 195–198.

W późniejszej edycji brak ostatniego – 73. rozdziału („O Záchowániu”). Została ona bowiem pozbawiona dwóch kart (sygn.: Bb₃–Bb₄), na których znajdowały się strony 199–201⁶. Do karty (sygn. Bb₂) ze stronami 197–198 dokleiono natomiast kartę z sygnaturą Bb₃ oraz numerem 199 po stronie *recto*. Umieszczono na

² Projekt grantowy „Inwentaryzacja zasobu Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie” finansowany jest z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki MNiSW (nr: 11H 12 01 79 81).

³ Druku tego nie odnotowuje: K. Estreicher, *Bibliografia polska*, t. 12, Kraków 1891; *Katalog starych druków Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Polonica wieku XVII*, t. 1, oprac. B. Górski, W. Tyszkowski, Wrocław–Warszawa–Kraków 1991; *Katalog starych druków Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy*, cz. 3 – *Polonica XVII wieku*, oprac. J. Rudnicka i in., Warszawa 1976; Katalog Centralny Starych Druków Biblioteki Narodowej w Warszawie rejestruje dwa egzemplarze „Sposobu mądrego i dobrego życia”, które ukazały się w 1652 r. Znajdują się one w klasztorze sióstr Norbertanek w Krakowie oraz Bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyslu. Autor składa w tym miejscu podziękowanie za udzielone informacje Annie Wójcik z Zakładu Starych Druków Biblioteki Narodowej. W przypadku przemyskiej biblioteki seminaryjnej, wspomniany druk odnotowuje także jej katalog online, dostępny w World Wide Web: <http://baza.biblioteka.przemyska.pl> [dostęp 12 IX 2016].

⁴ Zob. K. Estreicher, *Bibliografia polska*, t. 12, s. 500–501; *Katalog starych druków Biblioteki Zakładu*, nr 418; M. Malicki, *Repertuar wydawniczy drukarni Franciszka Cezarego Starszego 1616–1651*, cz. 1, Kraków 2010, nr 234; dwa różniące się nieznacznie (strona tytułowa, stemmat, dedykacja) egzemplarze wydania z 1630 r. zostały udostępnione online na stronach Dolnośląskiej Biblioteki Cyfrowej oraz Cyfrowej Biblioteki Narodowej Polona; por. dostępne w World Wide Web: <http://www.dbc.wroc.pl/dlibra/doccontent?id=7973> oraz <https://polona.pl/item/311475/2> [dostęp: 12 IX 2016].

⁵ Zob. E. Ozorowski, *Melecius Brokard Michał*, w: *Słownik polskich teologów katolickich*, t. 3, red. H. Wyczawski, Warszawa 1982, s. 91–92; J. Rąb, *Melecius Brokard Michał*, w: *Encyklopedia Jasła*, red. Z. Świątek, Jasło 2010, s. 351.

⁶ Poza wymienionymi kartami przedstawiany egzemplarz pozbawiono tych ze stronami: 71–72, 157–158, 161–162, 193–194. Ich miejsca zajęły karty z poprawionym tłumaczeniem, które wytłoczono specjalnie na potrzeby drugiego wydania: do karty (sygn. J₂) ze stronami 69–70 dokleiono nowo wydrukowaną kartę (sygn. J₃) ze stronami 71–72, do karty (sygn. V) ze stronami 155–156 kartę (sygn. V₄) ze stronami 151[!]-162, do karty (sygn. V₅) ze stronami 159–160 kartę (sygn. V₂) ze stronami 157–158, natomiast do karty (sygn. Aa) ze stronami 187–188 kartę (sygn. Aa₂) ze stronami 193–194.

niej zmodyfikowane zakończenie 72. rozdziału („O Nápomnieniu”), pod którym znajduje się finalik. Stronę *verso* tej karty zajmuje wykaz pomyłek drukarskich („Omyłki ták poprąwić”). Wydanie z 1652 r. wzbogacono o „TESTAMENT Sługi Bożey”. Wraz z krótkim objaśnieniem („*Náuká tego Teftámentu*”) obejmuje on 10 końcowych, paginowanych kart (sygn.: a₄ – c₂).

Inaczej niż w edycji z 1630 r. wygląda również początek omawianego druku. Składają się na niego cztery niepaginowane karty (sygn.:)(–)(₄). Kartę tytułową opatrzone, po stronie *verso*, pozwoleniem cenzora diecezji krakowskiej Jacka Liberiusza (zm. 1673)⁷:

KSiąbkę, ktorey tytuł SPOSOB MĄDRE-ll GO y DOBREGO ZYCIA, przedtym ll iuz drukowaną, á teraz ná niektorych mieyfcách po-ll práwioną, z przydátkiem TESTAMENTV ll SŁVGI BOZEY, widziałem, y ná pożytek ll Duchowny Zakonnych ludzi, drukować pozwolitem. ll Roku Páńskiego, 1651. 24. Decemb.

Na kolejnych kartach (sygn.:)(₂,)(₃,)(₄) umieszczono dedykację dla nowo wybranej ksieni zwierzynieckiej Eufrozyny Korycińskiej (zm. 3 września 1652)⁸. Znaleźć w niej można garść informacji natury biograficznej:

Spořob mądrego y dobrego życia. Ieřt iáko lalká iáka do podpie-ll rania lię, ktora, iáko łobie postąpić, pokázuie: Ktorego spořobu, ábo lalki ll tákowey, ácz dowodnie wiem, że świątobliwość Twoiá W.W.M.P. mą-ll drego y dobrego Przełóżeńřtwá łwego Pářtorá 9. Ianuarij otrzyma-ll wřby, (ábo regiment) nie potrzebuie; boř z młodziuchnych łat, to ieřt ll wieku łwego Roku 13. (ni oná druga Agnetá cudowna, tegoř Zakonu ll Xięni) poćiechy świátowe pogárdziłá, one podeptáłá, do Chryřtułá przy-ll łtáłá, iářzmo Zakonne ná kárk łwoy Roku Páńłkiego 1629. die 22. A-ll prił. ktorego dniá y Roku ř. Andrzej Korsyn Z. N. ieřt kánonizowány, ll mile przyięłá, y w tym Zwierzynieckim Práemonřtraćie siła dobrego zá-ll służyłá (sygn.)(₃ verso).

Wskazano tutaj również potencjalnych odbiorców drugiej edycji:

ufam, że [...] tą Książeczką [...] nie pogárdziř, przynamniiey Nowicyom może być ll przydána, ieřli będzie ręką łámey Przełóżoney między nie rozdána (sygn.)(₃ verso).

Pod dedykacją, którą opatrzone datą 11 lutego 1652 r., podpisany został wspomniany już tłumacz „Sposobu mądrego i dobrego życia” – Michał Brokard Melecius. Warto nadmienić, że jest on także autorem dedykacji dla Zuzanny Brodeckiej, która ukazała się w edycji z 1630 r. Duchownego należy zatem uznać za wydawcę i głównego inicjatora wznowienia omawianego druku. Okazją ku temu stał się wybór nowej ksieni zwierzynieckiej. Tłumaczy to wykorzystanie arkuszy wydrukowanych na potrzeby pierwotnej edycji dzieła.

Po stronie *recto* karty o sygn.)(₄, poniżej dedykacji, umieszczono krótkie słowo skierowane do czytelnika („Czytelnikowi Łáłkáwemu”)⁹, w którym wspomniano, że adresatami dzieła mogą być ludzie „każdego stanu”. Po stronie *verso*

⁷ J. Bieniarzówna, *Liberiusz Jacek*, w: *Polski słownik biograficzny*, t. 17, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1972, s. 282–283.

⁸ Zob. np. K. Kramarska-Anyszek, *Dzieje klasztoru pp. norbertanek w Krakowie na Zwierzyńcu do roku 1840*, *Nasza Przyszłość*, 47: 1977, s. 72–73; M. Borkowska, *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 2, Warszawa 2005, s. 471.

⁹ Podobne słowo skierowane do czytelnika znajduje się w wydaniu z 1630 r.

tej karty wydrukowano natomiast, ujęty w trzech kolumnach, spis treści („INDEX ROZDZIAŁÓW”).

Omawiany egzemplarz zabezpiecza cenna oprawa. Została ona wykonana z tektury, którą obciążnięto jasnym pergaminem i wyposażono w dwie pary materiałowych wiązań. Dekorację okładek obiektu opracowano w technice wycisku złoconego. Na zdobienia te składają się koncentryczne ramy, w których umieszczono wyciski radełek z roślinnymi ornamentami. Zwierciadła okładek, poprzez wyciski narożnych plakiet z floralną dekoracją, przybrały tutaj niemal owalny kształt. Centrum każdego z nich wypełnia superekslibris donacyjno-introligatorski¹⁰ Eufrozyny Korycińskiej. Przedstawia on godło herbu Topór w rollwerkowym kartuszu, który otacza owalny pierścień. Jego zasadniczy element stanowi kwiatowy wieniec. Na dłuższej osi pierścienia umieszczono wyobrażenia uskrzydłonych główek anielskich z szeroko rozpostartymi ramionami. Znakowi towarzyszą wyciski literowe: E[ufrozyna] K[orycińska] X[eni] Z[wierzyniecka]. Całości kompozycji tak górnej, jak i dolnej okładziny dopełniają zdobienia pochodzące z floralnych tłoków. Na uwagę zasługują również złocone obcięcia bloku książkowego.

Za pierwszą właścicielkę omawianego druku uznać należy samą Eufrozinę Korycińską. Oprawione już z pewnością dzieło zostało подарowane ksieni przez Michała Brokarda Meleciusa. Trafiło ono później do siostry Jadwigi Stawskiej¹¹. Wolumin stał się następnie własnością biblioteki klasztoru norbertanek w Strzelnie¹². Natomiast zapewne w 1961 r. znalazł się on ostatecznie w Gnieźnie¹³.

Przedstawiony egzemplarz stanowi interesujący przykład XVII-wiecznej edycji druku, która w znacznej części składa się z arkuszy wytłoczonych na potrzeby wcześniejszego wydania. Inicjatorem wznowienia był bez wątpienia Michał Brokard Melecius, a jedną z motywacji wybór nowej ksieni zwierzynieckiej. Wartość „gnieźnieńskiego” woluminu podnosi fakt, że należał on pierwotnie do Eufrozyny Korycińskiej.

¹⁰ Zob. np. M. Sipayłto, *Polskie superexlibrisy XVI–XVIII wieku w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie*, Warszawa 1988, s. 6–8.

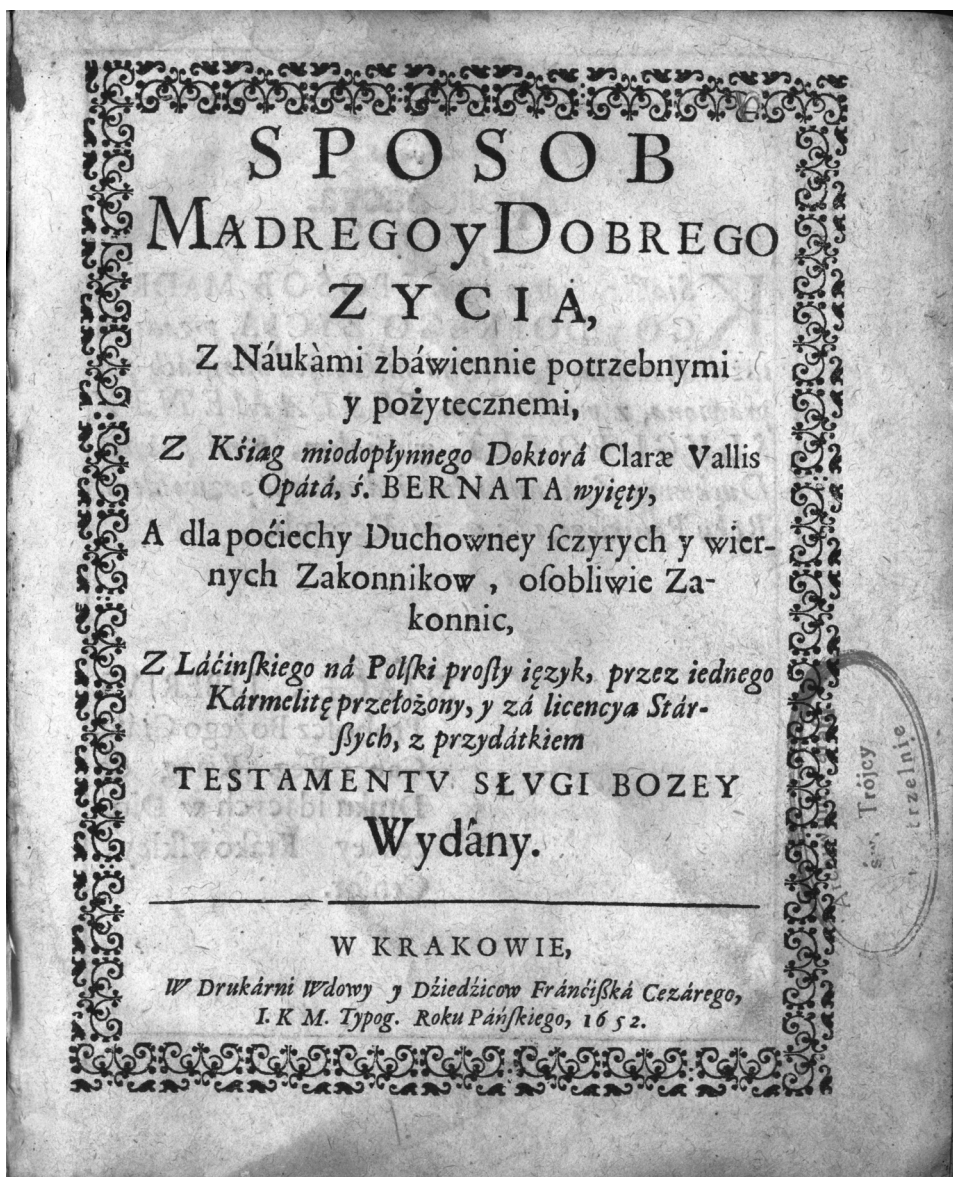
¹¹ Świadczy o tym, umieszczona na przedniej wyklejce woluminu, nota proveniencyjna: „Jadwiga Stawska ZOSN SKS”. Na temat Jadwigi Stawskiej zob. M. Borkowska, *Leksykon*, t. 2, s. 183.

¹² Wskazują na to owalne pieczętki z napisem: *Archiwum Parafii św. Trójcy w Strzelnie*.

¹³ Zob. J. Rył, *Biblioteka Katedralna w Gnieźnie w latach 1650–1975*, Lublin 1985, Nadbitka z czasopisma *Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne*, t. 51, s. [61] 177.

Ilustracja 1. Górna okładzina oprawy krakowskiego druku z 1652 r.

Ilustracja 2. Strona tytułowa krakowskiego druku z 1652 r.

Bibliografia

Bernard z Clairvaux. 1630. „Sposob mądrego y dobrego życia”, Kraków: Oficyna Franciszka Cezarego. W *Cyfrowa Biblioteka Narodowa Polona*. Dostępny w World Wide Web: <https://polona.pl/item/311475/2> [online], [dostęp 12.09.2016].

Bernard z Clairvaux. 1630. „Sposob Mądrego Y Dobrego życia”, Kraków: Oficyna Franciszka Cezarego. W *Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa*. Dostępny w World Wide Web: <http://www.dbc.wroc.pl/dlibra/doccontent?id=7973> [online], [dostęp 12.09.2016].

Bernard z Clairvaux. 1652. *Sposob Mądrego Y Dobrego Zycia*, Kraków: Oficyna wdowy i dziedziców Franciszka Cezarego (Archiwum Archidiecezjalne w Gnieźnie, sygn. BK 5496).

Bieniarzówna, Janina. 1972. „Liberiusz Jacek”. W *Polski słownik biograficzny*. t. 17, 282–283. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

Borkowska, Małgorzata. 2005. *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*. t. 2. Warszawa: Wydawnictwo DiG.

Estreicher, Karol. 1891. *Bibliografia polska*. t. 12, Kraków: Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Katalog Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu. Dostępny w World Wide Web: <http://baza.biblioteka.przemyska.pl> [online], [dostęp 12.09.2016].

Katalog starych druków Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy. cz. 3 – *Polonica XVII wieku*, oprac. J. Rudnicka i in. 1976. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Katalog starych druków Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Polonica wieku XVII. t. 1, oprac. B. Górka, W. Tyszkowski, Wrocław–Warszawa–Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1991.

Kramarska-Anyszek, Krystyna. 1977. „Dzieje klasztoru pp. norbertanek w Krakowie na Zwierzyńcu do roku 1840”. *Nasza Przeszłość* 47: 5–169.

Malicki, Marian. 2010. *Repertuar wydawniczy drukarni Franciszka Cezarego Starszego 1616–1651*. cz. 1. Kraków: Księgarnia Akademicka.

Ozorowski, Edward. 1982, „Melecjusz Brokard Michał”. W *Słownik polskich teologów katolickich*. t. 3, red. H. Wyczawski, 91–92. Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej.

Rąb, Jan. 2010. „Melecjusz Brokard Michał”, W *Encyklopedia Jasła*, red. Z. Świsłak, 351. Jasło: Zdzisław Świsłak.

Rył, Jadwiga. 1985. „Biblioteka Katedralna w Gnieźnie w latach 1650–1975”. *Biblioteki i Muzea Kościelne* 51: 117–281.

Sipayłło, Maria. 1988. *Polskie superexlibrisy XVI–XVIII wieku w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie*. Warszawa: Pax.

Data przesłania artykułu do Redakcji: 3 V 2017

Data akceptacji artykułu przez Redakcję: 6 VII 2017

Michał Muraszko

Adam Mickiewicz University in Poznań. Institute of History

e-mail: muraszkomichal@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-3816-576X

Michał Muraszko, MA, is a PhD student in the Institute of History of Adam Mickiewicz University in Poznań. In 2012 he received MA in History at Nicolaus Copernicus University in Toruń. Since 2013 he has been working for the project financed by the grant of the Ministry of Science and Higher Education: “The inventory of the resources of the library of the Gniezno cathedral”, run by Piotr Pokora, PhD. He is the author of the following articles: *Oprawy ksiąg kanonika gnieźnieńskiego Tomasza Josickiego*, [in:] *Tegumentologia polska dzisiaj*, red. A. Wagner, Toruń 2015, pp. 191–207; *Wybrane oprawy ksiąg z prywatnych bibliotek polskich w zbiorach kanonika gnieźnieńskiego Tomasza Josickiego*, *Studia Europaea Gnesnensia*, vol. 12: 2015, pp. 261–274; *Wycisk plakiety z popiersiem ostatniego Jagiellona na oprawie „Commentarius brevis rerum in orbe gestarum” ze zbiorów dawnej Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie*, *Biblioteka*, vol. 19: 2015, pp. 195–202.

Cracow print of 1652 dedicated to the abbess of the convent in Zwierzyniec – Eufrozyna Korycińska

Key words: Eufrozyna Korycińska, Michał Brokard Melecius, the Publishing House of the widow and successors of Franciszek Cezary, Franciszek Cezary, printing in Cracow, the Norbertines, Cracow, Gniezno

Summary. The communication presents the Cracow printing of the work by Bernard of Clairvaux *The manner to live a wise and good life*, which was published in the publishing house of the widow and successors of Franciszek Cezary in 1652. The copy discussed here was found during inventory works in the Archdiocesan Archive in Gniezno. It turns out that Polish bibliographies and printed catalogues fail to include this publication. The edition was dedicated to the abbess of the convent in Zwierzyniec – Eufrozyna Korycińska by Michał Melecius. It consists of pages from the earlier publication of the work in 1630.

Michał Muraszko

Adam-Mickiewicz-Universität Posen. Institut für Geschichte

e-mail: muraszkomichal@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-3816-576X

Mag. Michał Muraszko ist Doktorand im Institut für Geschichte der Adam-Mickiewicz-Universität in Posen. 2012 erhielt er den Magistergrad im Bereich der Geschichte an der Nikolaus-Kopernikus-Universität in Thorn. Seit 2013 arbeitet er an einem wissenschaftlichen Projekt, finanziert vom polnischen Bildungsministerium: *Inwentaryzacja zasobu biblioteki katedralnej w Gnieźnie* [„Die Inventarisierung des Bestands der Dombibliothek in Gnesen“], unter Leitung von Dr. Piotr Pokora. Er ist Autor u. a. der folgenden Beiträge: *Oprawy ksiąg kanonika gnieźnieńskiego Tomasza Josickiego* [Die Bucheinbände des Gnesener Domherrn Tomasz Josicki], [in:] *Tegumentologia polska dzisiaj* [Die heutige Einbandforschung in Polen], hrsg. von A. Wagner, Toruń 2015, S. 191–207; *Wybrane oprawy ksiąg z prywatnych bibliotek polskich w zbiorach kanonika gnieźnieńskiego Tomasza Josickiego* [Die gewählten Bucheinbände aus den polnischen Privatbibliotheken in den Beständen des Gnesener Domherrn Tomasz Josicki], *Studia Europaea Gnesnensia*, Bd. 12: 2015, S. 261–274; *Wycisk plakiety z popiersiem ostatniego Jagiellona na oprawie „Commentarius brevis rerum in orbe gestarum“ ze zbiorów dawnej Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie* [Der Abdruck einer Plakette mit der Büste des letzten Jagiellonen auf dem Einband von „Commentarius brevis rerum in orbe gestarum“ in den Beständen der alten Dombibliothek in Gnesen], *Biblioteka*, Bd. 19: 2015, S. 195–202.

Der Krakauer Druck von 1652, gewidmet der Äbtissin in Zwierzyniec Eufrozyna Korycińska

Stichworte: Eufrozyna Korycińska, Michael Brokard Melecius, Druckerei der Witwe und der Erben Franciszek Cezarys, Franciszek Cezary, Krakauer Druckerei, Prämonstratenserinnen, Krakau, Gnesen

Zusammenfassung. Der Bericht schildert den Krakauer Druck des Werkes von Bernhard von Clairvaux *Sposób mądrego i dobrego życia* [Vom weisen und guten Leben], das in der Druckerei der Witwe und der Erben Franciszek Cezarys 1652 erschien. Auf das besagte Exemplar stieß man während der Inventarisierungsarbeiten in den Beständen des Erzbischöflichen Archivs in Gnesen. Es erwies sich, dass die erwähnte Ausgabe in den grundlegenden polnischen Bibliografien und gedruckten Katalogen bisher nicht erwähnt wurde. Michael Brokard Melecius widmete die Edition der Äbtissin von Zwierzyniec Eufrozyna Korycińska. Größtenteils besteht sie aus Blättern aus der früheren Ausgabe von 1630.